

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej
V. évfolyam 66 sz.
1936 március 7.
Szombat

Abesszinia elfogadja Mussolini elutasítja a Népszövetség békefelhívását

Ha Olaszország otthagyja Genfét, Svájc „kiköltöztet” a Népszövetséget

Páris, március 5.

Eden angol külügyminiszter tegnap Párisba érkezett, ahonnan folytatta útját London felé.

A francia sajtóban élénk érdeklődés mutatkozik a genfi események iránt. A vélemények a várt választások eredményei felől megoszlanak. Elsősorban is különösnek találják, hogy amíg a 13-as bizottság a békés megoldást választotta, addig a 18-as bizottság meg akarja szavazni az olajmegtorlásokat. Azt egyöntetűen megállapítják, hogy ebben az esetben eleve is kizárnák a békés megegyezés kilátásait.

A másik nagy kérdés az, hogy miképpen fogadják Rómában az Addis-Abeában a népszövetség felhívását. A „Matin” véleménye szerint a négus elfogadja a fegyverszüneti felhívást azonban nem fogja ezt tenni Mussolini akinek győzelmei értékükből veszítenének.

Az „Echo de Paris” véleménye szerint Genf igen nehéz választat előtt áll, mert érkezett az idő, hogy döntsön olyan dolgokról, amiről tulajdonképpen nincs erkölcsi joga dönteni.

Feltűnést keltő azonban a „Jour” című lap közlése amely szerint Motta svájci szövetségi külügyi biztos a 18-as bizottság tagjaihoz olyan értelmű megkeresést intézett, hogy Svájc a hozandó megtorlásokkal és Olaszország kilépésével szemben igen kényes helyzetbe kerülne. Motta véleménye szerint a népszövetség akkor koalíciós szövetséggé alakulna át és Svájc ebben az esetben két olyan hatalom közé kerülne, amelyek nem tagjai ennek a koalíciós szövetségnek. Végső következtetés tehát az, hogy Svájc a megtorlások szigorítása esetén, mint semleges állam, éppen kényes helyzeténél fogva nem tudna együttműködni a népszövetséggel.

A „Jour” megállapítja, hogy ez annyit jelent, hogy Svájc abban az esetben, ha Olaszország kilép a népszövetségből, követi ezt a példát és az országot nem fogja többé a nemzetközi összefüggések rendelkezésére bocsátani.

A világlapok valamennyien részletes cikkben foglalkoznak a Népszövetség 13-as

bizottságának a hadviselő felekhez intézett békefelhívásával, illetve annak eredményével és várható következményekkel arra az esetre, ha a békeközvetítés nem járna sikerrel.

A Times szerint abban az esetben, ha Mussolini elutasítaná a békeközvetítést, a Népszövetség kényszerülne lenne bevezetni az olajzárlatot Olaszország ellen. Ebben az esetben pedig Olaszország kilép a Népszövetségből, nem vesz részt többé a locarnoi szerződésben, felmondja a francia-olasz katonai szerződést és ismét megszállja a francia-olasz határt.

Északon nyitva áll az út az olaszok előtt Addis-Abeba felé

Berlin, március 5.

A német távirati iroda részleteket közöl Imru herceg óriási vereségéről. Megállapítja, hogy Imru hercegnek mintegy 30 ezer embere volt, akikkel át akarta törni az olasz vonalat. A támadás azonban összeomlott és a csapatok kényszerülve voltak visszavonulni. Nemsokára azonban a visszavonulásból vad menekülés lett mert az emberek csak úgy tudták pusztá életüket megmenteni a bekerítéstől, hogy mindenüket eldobva elmenekültek. Bár az emberek Imru herceg csapatából megszabadultak, azonban ezt mégsem lehet reguláris és támadóképes csapatoknak nevezni, úgy, hogy az olaszok előtt északon tényleg nyitva az út Abesszinia szívébe.

A Matin azt írja, hogy úgy a francia, mint az angol politikai körök rendkívül aggasztja a helyzetet, mert a megtorlások megszigorítása súlyos európai bonyodalmakra vezethet.

Igen érdekes az egyik lap cikke, amely azt írja, hogy miután a négus tartózkodási helyét e percben Addis-Abeában sem ismerik, nincs kizárva, hogy a Népszövetség 13-as bizottsága által küldött békefelhívásra Abesszinia nem adhatja meg a kért határidőn belül a választ, ami természetesen úgy a békeközvetítés, mint a megtorlások terén új helyzetet teremthet.

A meghódított tartományok lakosai bejelentették behódolásukat.

Egy év alatt 624 repülőgépet épít Anglia

London, március 5.

Az új angol fegyverkezési terv értelmében egy éven át hetenként 12 új repülőgépet gyártanak, ami egy év alatt 624 repülőgéppel emelné az angol légi haderőt.

A jövő héten meginduló fegyverkezési vita során a Baldwin-kormány felveti a bizalmi kérdést.

Még nem simult el a japán kormányválság

Hirota volt külügyminiszter alakít kormányt

Tokió, március 5.

Japánban még mindig nem alakult meg az új kormány. Ugy látszik egyetlen komoly politikai férfi sem meri vállalni a felelősséget, hogy egy ilyen nacionalizmustól tulfutott pillanatban átvegye a kormány

vezetését és az országot olyan irányba vezesse, amely nem egyezik meg a hadsereg akaratával.

Hir szerint legutóbb a mikádó Hirota volt japán külügyminisztert bízta meg a kormány megalakításával.

A husvéti nagy tombola 6. száma

A vonat elé vetette magát egy erdélyi munkás Cernavodán

Magyarnyelvű bucsusorokat találtak a zsebében,
de kilétét nem sikerült megállapítani

Cernavoda, március 5.

Titokzatos öngyilkosság történt Cernavoda mellett. Egy ismeretlen ember Cernavoda mellett a vonat elé vetette magát és meghalt.

A Constanta-Buzau között közlekedő tehervonat vezetője megdöbbenve vette észre, hogy alig 10 lépésre egy ember szalad a sínek közé és nyakát az egyik sínre teszi. Mivel a vonat teljes sebességgel haladt, a vonatot megállítani nem lehetett, úgy, hogy a mozdony és néhány vagon kerekei borzalmas véres husmasszává gyúrták a szerencsétlen embert akiben már nem is volt élet amikor megállították a vonatot.

A halott ember zsebében nem találtak semmiféle személyazonossági igazolványt, csak egy kemény kartonlapot, amelyre magyarul az volt írva, hogy nagy nyomora miatt vetette el magát az életet. A magyarnyelvű bucsusorokból arra következtetnek, hogy az öngyilkos magyar származású ember erdélyi volt. Egyébként az öngyilkosság előtt, a titokzatos embert látták Cernavodában ahol az egyik kocsmában megebédelt azonban csak egy husz lejese

volt és abból fizetett ki egy 18 lejt kitevő ebéd árát.

Oroszországban mindenki utat javít

Moszkva, március 5.

A szovjetkormány rendeletet adott ki az utak kijavítására, amit minden 18. évet meghaladott lakos kötelező munkateljesítése által fognak megvalósítani. A férfiak 45, a nők 40 éves korig kötelesek 6 napon át évente az utak javításán dolgozni és a munkálatokhoz szükséges állatokat és szállítóeszközöket ingyen a köz szolgálatába állítani.

Az utjavítási munkálatokat a belügyi népbiztosság fogja ellenőrizni.

Elítélt a törvényszék három baia-marei betörőt

Satu Mare, március 5.

Három baia-marei fiatalember: Schwartz Zoltán, Márton és Rosenzweig Pál állottak vádlottként a törvényszék előtt. Az ügyész

ség betöréses lopás miatt emelt vádat ellenük, mert a múlt év decemberében alkulikus segítségével behatoltak Körösi Józsefné baia-marei díszmű üzletébe, ahonnan hat darab értékes retikült és négy bőrvet vittek el.

A vádlottak, akik hónapok óta vizsgálati fogságban vannak, a főtárgyaláson mindent beismertek.

Mindháromuknak rendes foglalkozásuk van, nem a nyomor vitte őket a bűn útjára. Dr. Marcus tanácselnöknek arra a kérdésére, hogy miért követték el a betörést, egyik sem tudott választ adni, — csupán Schwartz Zoltán dadogott olyasfélét, hogy rossz társaságba keveredett és talán ezért csinálta a dolgot, amit azóta őszintén megbánt.

Kihallgatták a károsult Körösi József-nét, aki nem kívánta a vádlottak megbüntetését, csupán azt kérte, hogy térítsék meg a kárát.

Dr. Nagy János királyi ügyész vád- és Zaciú Felician védőbeszéde után a bíróság kihirdette az ítéletet, amely szerint

Schwartz Zoltánt, Schwartz Mártont és Rosenzweig Pált fejenként 6-6 hónapig fogházra ítélte.

A budapesti Mezőgazdasági Kiállításon Romániába vásárolt tenyészállatok behozatalának módozatai

Romániába engedély nélkül hozhatók be a budapesti kiállításon tenyészállatok a kijelölt belépő állomásokon át, a fennálló állategészségügyi feltételek betartása mellett, csak azt kell igazolni a bevitelre kerülő és vészmentes községekből származó tenyész- és haszonállatszallítmányoknál, hogy a megállapodásban megnevezett állategészségügyi határidők óta mentes.

A romániai gazdák a román-magyar árucserereguláció keretében elérhetik a legkedvezőbb árfolyamot, a jelenlegi hivatalos budapesti lejártyegyzés felett jelenleg 18 százalékos. A vásárlás lebonyolítása a következőképpen történik:

A román gazdák a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Általános Hitelbank, vagy a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank itteni fiókjainál fizessenek le a tervbevett vásárlásnak megfelelő összeget és az erről szóló letétjegynek vagy bankcsekknek a budapesti mezőgazdasági kiállítás területén működő bankkirendeltségeknél való felmutatásával tenyészállatvásárlás esetén a vételárnak megfelelő pengőösszeget kézhez vehetik.

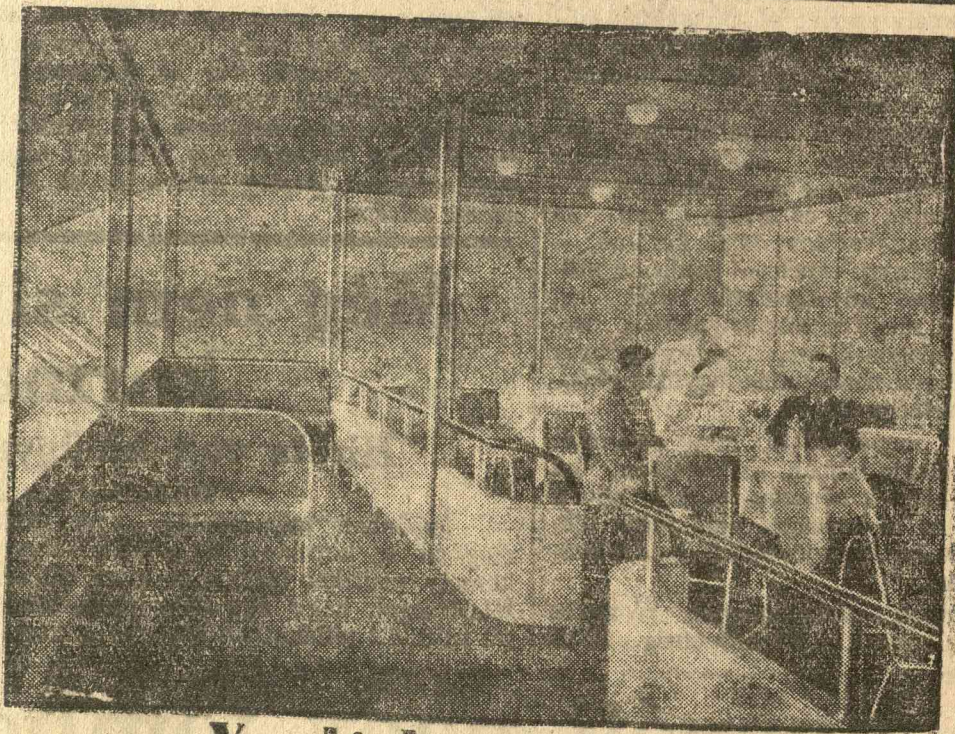
A budapesti mezőgazdasági kiállítás alkalmával tenyészállat vásárlásnak pénzügyi lebonyolítása céljából a romániai gazdák — alábbi pénzintézetekhez, illetve fiókokhoz forduljanak és fizessék le a tenyészállatvásárlásra előírt összegét:

Banca Ardeleana si Casa de Economie S. A. Cluj (Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T.) Bucuresti, aradi, brasov, oradea, satu-marei, sibiui, targu-muresi és timisoarai fiókjainál, Satmar-megyei Takarékpénztár R. T. Targu Mures, Targumuresi, Takarékpénztár R. T. Targu Mures, Erdélyi Leszámitoló és Pénzváltó Bank R. T. Cluj, Rumänische Kreditbank R. T. Oradea, Societatea Bancara Romana, Arad, Escomp-

te Bank A. G. Timisoara, Societatea Bancara Romana Brasov és Filiale des Escomptebank A. G. Timisoara, Bucuresti.

A budapesti mezőgazdasági kiállításon Romániából vásárolni szándékozók a magukkal hozott pénznemeket a magyar utlevélvizsgáló közegek által az utlevélükbe, illetve a közegek által adott bárcára jegyeztessék be, hogy ezáltal a behozott pénzüsszeg külföldi eredete igazolható legyen.

A budapesti kiállítás rendezőbizottsága a külföldi vásárlások előmozdítása érdekében az ott vásárolt állatok szállítási költségeit a magyar határig viseli.

Vendéglő a levegőben

Az új óriás Zeppelin belsejében a képünkön látható vendéglőt rendeztek be, amely a legnagyobb kényelmet biztosítja az utasok számára.

Saját öccse közigazgatási pert indított -- a miniszterelnök ellen

Egymillió lejes kártérítést követel lapja betiltása miatt

Bucuresti március 5.
Rendkívül érdekes közigazgatási pert tárgyalt tegnap a bucuresti ítélőtábla. A pert Stefan Tatarescu, a miniszterelnök testvére indította a miniszterelnökség, tehát saját bátyja ellen. Ismeretes ugyanis, hogy Stefan Tatarescu ezredes, a romániai nemzeti szocialista párt elnöke volt és a

„Curajul” című lapot adta ki. A lapot a cenzura és az ostromállapot rendelkezések be nem tartása miatt betiltották. Stefan Tatarescu emiatt perbe hívta a miniszterelnökséget és a belügyminisztert és egy millió lejes kártérítést kért lapjának betiltása miatt. A tábla ma hirdet ítéletet az érdekes ügyben.

Elégtételt adott a Semmitőszék öt resitai munkásnak,

akik most visszavételüket kérik, vagy pert indítanak a vasművek ellen

Timisoara, március 5.
A resitai vasműveknél a munkásság körében nagy meglepetést keltett a legfelsőbb Semmitőszék döntése, amely hat év óta felfüggesztett és kenyeréből kitett munkásoknak adott elégtételt.

Ezelőtt 6 évvel történt, hogy Lușna J. munkást és négy társát a resitai vasművek azzal bocsátottak el állásukból, hogy részvevőket loptak el. Emiatt az ügyészség is feljelentettük őket. A törvényszék annak idején nagy érdeklődés mellett tárgyalta az ügyet és felmentette az öt vádlottat az

ellenük emelt vád alól. A tábla megerősítette a felmentő ítéletet, azonban a vasművek a legfelsőbb semmitőszékhez fordultak ahol azonban ismét csak a munkásoknak adtak igazat és most már jogerősen felmentették őket.

A munkások most kérték a gyár igazgatóságát, hogy mivel 6 éven keresztül ártatlanul szenvedtek, vegyék őket vissza, ellenkező esetben kártérítési pert indítanak a vasművek ellen. A vasművek igazgatóságának döntését nagy érdeklődéssel várják a resitai munkásvilágban.

„Németországban az ököljog és a pogányság uralkodik”

A német emigránsok drámai hangú kiáltványa a világ közvéleményéhez a koncentrációs táborok rabjai érdekében

Páris, március 5.
A napokban Párisban gyűlést tartottak, amelyre az egész művelt világ felfigyelt. A gyűlésen ugyanis az emigráns németek vettek részt, akiknek azért kellett elmenekülniük Németországból, mert nem azonosították magukat a hitlerizmussal.

A gyűlés végén az egész világhoz egy felhívást intéztek, amelyben kérték, hogy az egész világ társadalmi tekintet nélkül nemzetiségi, politikai, vagy vallási különbségre követelje az ezerszámra börtönben és koncentrációs táborban színlődő politikai letartóztatottak szabadlábrahelyezését.

A felhívás így hangzik:

Három éve, hogy a német állampolgárok ezrei, akik valamit érnek, a német börtönökben és koncentrációs táborban színlődnek. Csak azért üldözik őket, mert vallásuk és politikai érzésük ellenkezik a nemzeti szocializmussal. Nagyon sokat elítéltek anélkül, hogy rendes bíróság elé állították volna őket. Nagyon sokan kitöltötték a büntetésüket és ennek ellenére még mindig a börtönökben tartják őket. Három éve, hogy a hatóságoknak nincs annyi bátorságuk, hogy Thelmann, Mickendorff és Osietzkit rendes bíróság elé vigyék.

A harmadik birodalom azonban még több áldozatot követel. Az utóbbi időben két sorozat bűnper volt. Az egyik azok

ellen akik nem tartoznak a nemzeti szocializmushoz, a másik sorozat pedig a katolikus papok és szerzetesek ellen, akiket azzal vádolnak meg ártatlanul, hogy valutát és devizát csempészték. Egy 14 éves fiatal gimnazistát azért vettek börtönbe, mert olyan kijelentéseket tett, amelyek „veszélyesek” a német állam rendjére nézve. A gyilkosságokat a börtönökben és máshol százzszámra követik el a Hitler-iffjak, és a Gestapo, de az áldozatokról senkinek sem szabad érdeklődni.

A német birodalom mai urai megcsalnak mindenkit, aki kívül él az országban. Nem igaz, hogy Németországban úgy szabad élni, hogy bárhol más országban. A mai Németországban az ököljog, az erőszak és a pogányság uralkodik.

Felhívunk mindenkit, legyen a szociáldemokrata, kommunista, liberális, radikális, vagy konzervatív, legyen református, katolikus, vagy zsidó, hogy jelentse be tiltakozását a mai német hitlerizmus kegyetlenkedései ellen és követelje mindenki a németországi börtönökben kínlódó ártatlan emberei ezreinek szabadonbocsátását.

Az összes európai lapok feltűnő helyen hozzák a felhívást és megállapítják, hogy igen mély hatást gyakorolt az európai közvéleményre.

Földrengés Nyiregyházán

Nyiregyháza, március 5.
Tegnap Nyiregyházán és környékén könnyebb földrengést éreztek. A földrengés sem emberben, sem épületekben nem tett kárt.

Mindkét kezét letépte a szalmavágó

Sasut március 5.
Borzalmas munkásszerencsétlenség történt Sasuton ahol egy fiatal munkásnak a gép mindkét kezét levágta. A megdöbbentő szerencsétlenség a következő körülmények között következett be:

Motoc Pricop munkás Falticeanu Jancu földbirtokos szolgálatban volt. Tegnap délután az istállóban szalmát vágott fel. A szalmavágó gépet villamosmotor hajtja -- úgy, hogy nem lehet azonnal megállítani. Eddig még meg nem állapított körülmények között a szerencsétlen ember mindkét kezét a kések közé került, úgy, hogy az éles vágószerszám Motoc Pricop jobbkarját könnyektől, balkezét pedig csuklótól levágta.

Motoc Pricop munkást reménytelen állapotban szállították a kórházba. A vizsgálat megindult a felelősség megállapítására.

Ha fáj a feje és szédül, ha te tséget, béd, izgat, gyomorégést, vértóduést, szorongást, vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferencz József” keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epekiválást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vérkeringést fellécsíti. Az orvosok ajánlják.

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK

Bucuresti 11.30: Lemezek 12.15: Sport Lemezek 13.15: Hírek 13.30: Lemezek 14: Hírek 17: Marcu zenekar 18.15: Marcu zenekar 19.35: Közvetítés az operából 22.55: Hírek 23: Rádiózenekar. Utána 1-ig lemezek.

Budapest I: 7.45: Torna Utána: hang- lemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés 13.05: Cigányzene 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Országos Postászenekar 15.40: Hírek 17.10: Diákféltóra 17.45: Pontos időjelzés 18: Uray Margit magyar nótákat zongorázik 18.30: Hoffmann Edit. dr. előadása 19: Sportközlemények 19.10: Szalonötös 19.55: Az olasz tavasz 20.25: Gitár-est 21.30: Hírek 21.50: A rádió szalonzenekara 23.10: Időjárásjelentés 23.10: Jazz 23.40: Kalmár Pál énekel 24: Hanglemezek 1.05: Hírek.

SZOMBAT

Bucuresti: 11.30: Lemezek 12.15: Sport Lemezek 13.15: Hírek 13.30: Lemezek 14: Hírek 17: Katonazene 18.15: Rádiózenekar 19: Hírek 19.15: Zeneszámok 20.05: Jazz 21.30: Hírek 21.45: Vendéglői zene.

Budapest I: 7.45: Torna Utána hang- lemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból időjárásjelentés 13.05: Rendőr fu- vószene 13.30: Hírek 14.20: Pontos idő- jelzés 14.30: Hanglemezek 15.40: Hírek -- 17.15: Hegedüs Lóránt meséi 17.45: Pontos időjelzés 18: Látogatás a Műgyetemi Sport repülők műhelyeiben 18.45: A rádió szalon- zenekara 19.55: Lieber Endre alpolgármes- ter előadása 20.30: Operatellőadás a Stúdió- ban: Leányvásár 23: Cigányzene 24: Jazz 1.05: Hírek.

„ERDELYI MAGYARSÁG”

3. oldal

1936 március 7

A kis boszorkány

— Regény az életből — 18

Bernardinának megesett a szíve rajta.
— Kedves kis boszorkány — suttogta rekedtes hangján — valami nyomja a szívedet. Tudom, hogy nem fog kinevetni... Ön nem olyan, aki ezen nevet! Ön okos kedves leány... Sokat gondolt már bizonyosan az életére és a halálára... és ehhez hasonlókra. Én soha nem gondoltam a halálra... nem foglalkoztam a túlvilággal. Most pedig már késő... már nem kezdek el a gondolkozást... Mondja: van nekünk reményünk csakugyan egy jobb életre? Vagy abban a szűk és elhagyatott temetőben csakugyan vége lesz mindennek? Én sohasem törődtem azelőtt ilyen dolgokkal... De most, hogy már olyan közel vagyok... olyan nagyon közel ahhoz a kis temetőhöz... elfog a kétség. A Bibliát nem olvastam... egyáltalában nem sokat veződtem az olvasással... Csak egy pár rém regényt olvastam életemben... De ugye, ez nem baj, kis boszorkány?

— Nem tudok válaszolni, — szól elgondolkodva a lány — nagy kérdőjel ez, nem tud rá válaszolni élő ember sohasem.

— Hát mondja meg, — erősködött tovább a beteg — mondja meg: mit gondol maga erről?

Ugy leste a lány ajkát, mintha végső ítéletet várná onnan.

— Ha önnek volnék — felelt Bernardina mosolyogva, — nem vesződném ilyen kínzó és hiábavaló gondolatokkal. Én hiszek Istenben és bízom benne, hogy meg fogja fogja bocsájtani vétkeinket, mert tudja jól, hogy az élet nehéz... De most ne törődjön ezzel...

— Ha ez a maga hite, kis boszorkány akkor ez nekem is elég... —

Csend volt egy darabig.

Azután még egyszer megszólalt a beteg; alig suttogott:

— A szívem tele volt keserűséggel, amíg maga be nem lépett ide. Azóta elfelejtettem... A gyöngédség egy csöppje sok keserű gondolatot megnyit...

Fáradtan fordult az oldalára.

— Azt hiszem el tudok aludni, kis boszorkány... majd álmodni fogok a maga prédikációjáról... És ugye — nem kell félnem semmitől... —

— Nem... nem kell félnie... —

— Akkor... jó... —

A lány lábujjhegyen kiment a szobából.

TIZEDIK FEJEZET

Egy szép, verőfényes reggelen a „kiállhatatlan ember” bekopogott Bernardina ajtaján.

— Loschwitzba megyek — mondta a lépcsőjárástól elfulladó hangon — szánkót fogadtam. Nem jönne velem?

— De csak úgy ha kifizetem a viteldij felét!

— Természetesen!... én is így gondoltam. Ön épp oly kevéssé fogadná el tőlem hogy a viteldiját ajándékba adjam, — mint ahogy egy csöpp kedvem nincsen bárkiért fizetni.

Bernardina nem tudta megállni nevetés nélkül.

— Mikor indulunk? — kérdezte.

— Most mindjárt! Hozzon takarót és sálát — azt a bizonyos sálát, amely mindig lecsuszik — és jöjjön úgy, ahogy van, minden fontoskodás nélkül. Egész nap távol leszünk.

Negyedóra mulva már uton voltak. — Bernardina boldognak érezte magát és élvezte első szánkó-kirándulásának gyönyörű ségeit. Minden olyan új volt, olyan szép!...

(Folytatjuk.)

Levegőbe repült egy lőszer-szállító olasz hajó Nápoly kikötőjében

Négy munkás meghalt, négy megsebesült

Nápoly március 5.

A nápolyi kikötőben borzalmas robbanás történt, amely az Antoinette 4200 tonnás hajót a levegőbe röpítette. Az Antoinette hajóra robbanó stereket és municiót hajóztak be. Egy bombákkal megrakott láda leesett az emelődaruról és felrobbant

és meggyújtotta a fedélzeten elhelyezett hatalmas mennyiségű robbanószert és puska-port.

A hajón tartózkodók azonnal a vízbe vetették magukat, így is azonban négy munkás meghalt, másik négy munkás pedig súlyosan megsebesült. A kár óriási.

Borzalmas módon koncolta fel két munkanélküli kétszáz ember jötevőjét

A gyilkosság után az egész lakást felforgatták, de pénzt nem találtak

Orhei március 5.

Néhány kilométerre Orheitol fekszik egy tanya, ahol több mint 200 ember lakik. Ennek a tanyának a tulajdonosa egy Dvoira Vaisleib nevű öreg asszony volt, aki hatalmas vagyonából eltartotta azt a 200 embert, akik neki dolgoztak.

Széles megyében csak az asszony öságaról beszéltek és nem győztek neki eléget hálálkodni, mert az asszony amellett, hogy eltartotta az embereket, a legényeket megházasította, a lányoknak pedig hozományt juttatott.

A múlt év őszén a tanyára került két munkanélküli. Sret Ilie és Melnic Vasile. Az öregasszonynak megesett a szíve a két kiéhezett emberen és szolgáinak fogadta fel őket.

Igy ment ez több hétig, azonban a két ágrólszakadt ember a munka helyett azt kutatta, hogy miképen tudnának pénzt kicsikarni az öregasszonytól. Alig voltak pár hétig az asszony szolgálatában, amikor elhatározták, hogy kirabolják. Sikerült is bejutni abba a külön udvarba, ahol az asszony egyedül lakott, azonban a kutyák ugatni kezdtek, úgy, hogy a szomszédok felriadtak és a két szolgának menekülnie kellett.

Tegnap éjjel azután elérkezettnek látták a két ember az időt, hogy még egyszer megkísérelje a betörést. Sűrű köd és hi-

deg volt, úgy, hogy még a kutyák is behúzódtak a vackukba. A két ember betört az ablakot, behatolt a folyosóra, ahonnan bementek a hálószobába. Itt felköltöttek az öregasszony és pénzt követeltek. Amilyen jószívű volt Dvoira Vaisleib, odaadta készpénzét, amely 2428 lejt tett ki. A két ember azonban nem elégedett meg annyival és kinózni kezdték az asszonyt, hogy adja oda a többi pénzét is. Dvoiranak azonban nem volt pénze és ezt hajtogatta folyton. Melnic Vasilenek elfogyott a türelme és

felragadott egy fejszét, amellyel hatalmasat vágott a földön összekötözve fekvő asszonyra, akinek kioltotta a beleit.

Ugyanakkor Sret Ilie egy késsel elvágta az asszony nyakát, aki kisényvedett.

A gyilkosság után felforgatták mindent de nem találtak több pénzt. Ezután az ablakon keresztül kiszöktek és lefeküdtek aludni. Másnap reggel azután ők voltak, akik leginkább szörnyülködtek a borzalmas gyilkosság fölött. Éppen ez tette őket gyanússá és a csendőrség kihallgatta őket. A keresztkérdések sulya alatt megtörték és bevallották a gyilkosságot.

A csendőröknek alig sikerült megszabadítani a két gyilkost a felháborodott emberek jogos haragja elől.

Utépítés az északabessziniai fronton

Az olasz hadsereg legnehezebb feladatai közé tartozik az elfoglalt területeken utak kiépítése. A meredek hegyoldalon ez igen súlyos feladat.

4. oldal. "ERDELYI MAGVARSÁG"

1936 március 7.

A férfiak igazságtalanok!

Szeretik és szívesen bámulnak meg minden szép nőt, de megfeledkeznek arról, hogy saját feleségükben is gyönyörködhetnek, mert őt is éppen olyan széppé lehet varázsolni, mint más általuk megcsodált nőt. Ezt könnyen megtehetik, mert a szépség elérésének egyedüli biztos módja a Floreal krém használata. A Floreal II. krém foltos bőrnél, mert azt rövid használat után a legelőnyösebb a pattanásos, szeplos, májtökéletesen rendbehozza. Az I-es Floreal krém nappalra, Floreal puder alá a legelőnyösebb bársony simaságu külsőt kölcsönöz úgy, hogy egyetlen egy tégely használata után a legcsodálatosabb megelégedést fogja kiváltani. A Floreal krémek ára tégelyenként 40 lej. főlerakat Pap drogéria, Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 9. Naponta postai szétküldés.

2000 lej küldött öfelsége egy tg.-muresi magyar diáklány tandíjára

Bucuresti, március 5. Napokkal ezelőtt Király Éva targulmuresi gimnazista kisleány aki a targulmuresi állami liceum harmadik osztályában jár, levelet irt az uralkodóhoz, amelyben elpanaszolta hogy kicsapták az iskolából, — bár jó tanuló volt, de a szüleinek nem volt pénzük, hogy az 1400 lej tandíjat kifizessék.

A király személyesen irta meg a posta utalványt és a gimnazista leány részére 2 ezer lej küldött. Érdekes hogy a postautalvánvra a király azt irta, hogy vállalja a további neveltetési költségeket is, ha Király Éva valóban jó tanuló és a vizsgákon jó eredményt ér el.

Vérbefult falusi táncmulatság

Lugoj, március 5. Bujor községben több falusi gazdálkodó között véres verekezés történt. Toma Jonescu és Bejaru Joan legények a tere közben összeverekedtek. A veszekedés oka természetesen egy leány volt. Bejaru ugyanis nem akarta átengedni a leányt Jonescunak, aki lekérte tőle a leányt. Jonescu erre egy vasdoronggal fejbevágtá riválisát. Bejaru segítségére egy sereg legény sietett, de Jonescu oldala mellé is ugrott egy pár fiu, úgy, hogy percek alatt általános verekezés kezdődött.

Bejaru Joan testvére, Tudor kicsavarta Jonescu kezéből a vasdorongot és fejbevágtá Jonescut, akinek a hátába ugyanakkor több kés is furódott. Ugy Bejaru, — mint Jonescut sulyos állapotban szállították kórházba. Jonescu állapota életveszélyes, kevés a remény, hogy életbenmarad. A verekezés többi hőseit az ideérkező rendőrség letartóztatta.

Vakmerő betörés Lugojon

Lugoj, március 5. Vakmerő rablótámadás tartja igazságot Lugoj városát. Ismeretlen tettesek éjnek idején behatoltak Juresa György lakásába ahonnan nagymennyiségű dollárt vittek el.

Juresa ezelőtt néhány hónappal tért vissza Amerikából és tudták róla hogy néhány száz dollárt hozott magával. Ugy látszik a tolvajok dollárra akartak szert tenni mert az elmúlt éjjel felhasználva az alkalmat hogy Juresa nem tartózkodott odahaza, betörték a lakásba, ahonnan 157 dollárt, több mint 15.000 lej vittek el.

A károsult csak másnap reggel vette észre a lopást és feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen a rendőrségen, amely megindította a nyomozást a vakmerő betörők kézrekerítésére.

Hadüzenet nélkül is bármely pillanatban kitörhet a háboru

-- mondotta Stalin egy amerikai ujságírónak

London március 5. Stalin, a szovjetdiktátor feltűnő nyilatkozatot tett egy amerikai lap, az „American News Paper“ tudósítója előtt az európai és ázsiai háborus veszedelméről. Az ujságíró kérdésére Stalin határozottan kijelentette, hogy amennyiben Japán támadást intéz Mongolia ellen, a Szovjet okvetlenül Mongolia segítségére sietne.

Az ujságíró ezután ezt a kérdést tette fel Stalinnek:

— Hol fenyeget háborus veszély?

Stalin így felelt:

— Két veszélyes ponton. Az egyik a Távol-Kelet ahol Japán fenyegeti a békét, a másik azonban Európában van, ahol Németország magatartása okozhat háborus ag

godalmakat. Kétségtelen, hogy e pillanatban Japán magatartása fenyegetőbb, viszont nem lehet tudni, hogy a két hatalom közül melyik a veszélyesebb. A háboru réme itt is, ott is fennáll és nem lehet figyelmen kívül hagyni.

Az ujságíró ezután a lengyel-német szerződésre terelte a beszélgetést, amire Stalin kijelentette, hogy Németország mindig talál olyan szövetségest, aki „határokat“ ad neki kölcsön ahoz, hogy megtámadjon egy másik államot.

A nyilatkozatot Stalin azzal a pesszista kijelentéssel fejezte be, hogy bizonytalan a helyzet, mert a háboru hadüzenet nélkül is bármikor kitörhet.

Többrendbeli sikkasztás miatt

Letartóztatta az oradeai rendőrség dr Hunya Benedek ügyvédet

Az eddig jelentkezett károsultak névsora

Oradea, március 5. Feltűnést keltő letartóztatás történt ma délelőtt Oradeán. A rendőrség büntügyi osztálya többrendbeli feljelentés alapján különféle sikkasztások és csalások miatt letartóztatta dr. Hunya Benedek ismertnevű ügyvédet.

A rendőrség hivatalos jelentése szerint Dr. Hunya Benedek ügyvéd a következő klienseitől sikkasztott: Szántó István Oradea, Josia-telep 2540 lej, Pop Joan Ateas 1120 lej, Stoian Joan Oradea, Str. Independentei 13 sz. 1643 lej, Siser József

Palota 2700 lej, Nagy János Sanion 5900 lej, Esztényi Lászlóné Sanion 1909 lej, Kerekes Lajos Sanion 4000 lej, Apatyi Mihály Fugiu 1080 lej.

Ezek a károsultak egy csoportban jelentkeztek a rendőrségen és tettek feljelentést dr. Hunya ellen. A rendőrség büntügyi osztályán azonban még több írásbeli feljelentés is fekszik és azt hiszik hogy újabb feljelentések is fognak érkezni.

Dr. Hunya Benedeket egyébként holnap át is adják az ügyészségnek.

A „Curentul“ szerint

Egyhavi időtartamra szüntetik meg a kivételes intézkedéseket

Bucuresti március 5. Ismeretes, hogy március 15-én lejár az ostromállapot és cenzura meghosszabbítására vonatkozó törvény hatálya és mint-hogy a határidő rohamosan közeledik, a kormányköröket élénken foglalkoztatja a kivételes intézkedések meghosszabbításának vagy elejtésének az ügye.

A bucuresti lapok is behatóan foglalkoznak a kérdéssel és különböző verziókat közölnek. Röviden már beszámoltunk tegnapi számunkban arról hogy a tegnapi nap folyamán erősen tartotta magát az a hír a fővárosban, hogy a kormány úgy az ostromállapot, mint a cenzura hatályát megszünteti, illetve nem hosszabbítja meg. Ezzel szemben olyan hírek is forgalomba kerültek, amelyek szerint csak az ostromállapotot szüntetik meg, de a cenzura egyelőre — fennmarad.

Tatarescu miniszterelnök Pop Valerral és Incculet belügyminiszterrel folytatott tegnapi megbeszéléseket amelyek eredményét azonban egyelőre még nem lehet tudni. A „Curentul“ ezzel kapcsolatban azt írja, — hogy nem történt végleges döntés és a jövő hétre összehívandó minisztertanács fog határozni a kérdésben. Ugyancsak a „Curentul“ értesülése szerint szó van egy áthi-

daló javaslatról, amely szerint a cenzurát és ostromállapotot egy havi időtartamra függesztenék fel és amennyiben a próbaidő tartama alatt nem mutatkoznék szükségesnek a kivételes állapotok visszaállítása, — úgy annak meghosszabbítását végleg elejtenék.

Legújabb HERMES vasuti menetrend

nagy alakban 40 lei
kis alakban 16 leies

áron kapható

Pásztor Ede

papíráruházban, Piața Mihai Viteazul 4.

Időjárás

Változó felhőzet, derűs napsütés, nap-pali hőmérséklet érezhetően emelkedik. — Helyenként rövidebb ideig tartó eső lehetséges.

5. oldal „ERDELYI MAGYARSÁG“ 1936 március 7.

Önbetörés gyanúja alatt letartóztatták a szövetkezeti pénztárost Rosszakarói jelentették fel Bajka Antalt?

Targu sacuesc, március 5.
Napokkal ezelőtt beszámoltunk a treis-
saune megyei Cernatul de Sus községben
történt rablóátadásról. Négy revolveres
cigány éjnek idején behatolt Bajka Antal
kereskedő lakásába és kényszerítették,
hogy adja át a pénzszerény kulcsait. A
rablók kinyitották a pénzszerényt s mint-
hogy Bajka a községi szövetkezet pénztá-
rosa is volt, a szövetkezet 20.000 lejét is
elvitték.

Bajkáék reggel feljelentést tettek a

történetéről s a nyomozás megindult. Most
érdekes fordulat állott be az ügyben. Az a
gyanú merült fel a házaspár ellen, hogy
önbetörést követtek el. Mindkettőjüket le-
tartóztatták és a szfantul gheorghei ügyész-
ségre kísérték.

Bajkákat szorgalmas, munkaszerető
embereknek ismerik a faluban s valószínű-
lennék tartják, hogy ilyen módon akarták
volna félrevezetni a hatóságokat. Bizonyá-
ra rosszakaróik tettek ilyenértelmű felje-
lentést ellenük.

Leütötte fogházörét és szökni akart a háromszoros gyilkos

Fegyencársai akadályozták meg menekülését

Páris, március 5.
A dijoni fegyházban szenzációs szökési
kísérlet történt, amelyet azonban idejekorán
sikerült megakadályozni.

Egy Guzulakoff nevű orosz, aki hámas
gyilkosság miatt volt elítélve, amint a fegy-
ház udvarán dolgozott, a többi rabokkal
együtt, megtámadta a börtönőrt, akit egy
téglával fejbeverett. A börtönőr eszméletle-

nül esett össze. Ezt az alkalmat használta
fel Guzulakoff arra, hogy egy másik tár-
sát, aki kettős gyilkosság miatt van elítél-
ve, kiszabadítsa.

A többi rabok azonban látták, hogy a
másik kettő mit akar, lármázni kezdtek, —
amire a többi börtönőrök is előjöttek és
megakadályozták a szökést és a két rabot,
akiket sötét zárába helyeztek el.

Vakmerő banditatámadás egy hollywoodi előkelő estélyen

A gangszterek leütötték Clarck Gablet, a világhírű filmszínészt és 64 ezer dollárt raboltak a társaságtól

Hollywood, március 5.
Szenzációs eset tartja izgalomban Hol-
lywood társadalmát. Egy gangszterbanda
vakmerő módon megtámadta egy estély
vendégeit és kirabolta őket. A vakmerő
rablóátadásról a következő jelentés érke-
zett:

Lord Cawendish és felesége több előke-
lőség tiszteletére estélyt adott. Az estély
az egyik szálloda első emeleti termében
folyt le. Az estély alatt a hatalmas terembe
három álarcos bandita lépett be, akik fel-
a kezekkel kiáltásokat megfélemlítették a

vendégeket akik között néhány világhírű
színész is jelen volt. Clarck Gable, az is-
mert filmszínész, aki szintén ott volt, egy
vigyázatlan mozdulatot tett, mire a gang-
szterek leütötték.

Ezután a banditák követelték, hogy
mindenki adja oda ékszerét és pénzét. A
banditák így 45.000 dollár értékű ékszert
és 19.000 dollár készpénzt haragsoltak ösz-
sze és a jól végzett munka után nyomta-
lanul eltűntek.

A vakmerő gangszterátadás óriási iz-
galmat keltett Hollywoodban.

Felmentette a törvényszék a lupenii háromszoros családi dráma életben maradt hőseit

Deva, március 5.
A múlt év július 26-án, — mint ak-
kor megírtuk — Bilek János lupeni bá-
nyász egész családjával öngyilkosságot kö-
vetett el. Az apa revolverrel föbelötte ma-
gát, ezután az asszony ecetszeszt ivott, —
majd amikor a méregpoharat kiürítette, a
revolverrel legnagyobbik fiát lötte le. A
másik két kisebb fiu lelövésére nem volt
már ereje s így azok megmenekültek. Az
asszony meghalt, a férj s a 10 éves na-
gyobb fiu szintén megmenekültek. A férj
felépülése után az ügyesség a férjet öngy-
ilkosságra való felbujtás címén vád alá
helyezte s ma volt a devai törvényszéken a
nem mindennapi ügy tárgyalása. A férfi
azt vallotta, hogy az asszony az operációtól
való félelmében ajánlotta mindnyájuknak a

halálát, amit ő sem ellenzett, mert nagy
nyomorban éltek. A revolver elsülése után
semmire sem emlékszik, mert elájult és
csak a kórházban tért magához.

A 10 éves kisfiu elmondotta, hogy any-
ja, amikor a méregpoharat kiürítette, fe-
léje lőtt, de csak a lábát surolta a golyó.
Bilek a revolvért a szomszéd kocsmáros-
tól kölcsönözte a tragédia napjára, míg az
ecetszeszt néhány nappal azelőtt vették, ak-
kor azonban még állítása szerint, nem is
gondoltak öngyilkosságra.

A bírák között véleménykülönbség tá-
madt, emiatt harmadik bírót hívtak be s
a háromtagú bíróság szótöbbséggel Bilek
Jánost felmentette a vád és annak követ-
kezményi alól.

Az ügyész megfellebbezte az ítéletet.

Galati olvasóink!

Az „Erdélyi Magyarország” Galati-on kap-
ható az újságárusoknál, a trafikokban és a
főbizománysnál, Sam Edelstein papír- és
könyvkereskedésben, str. Domneasca 23.
Ugyanott hirdetések is feladhatók lapunk
részére.

APRÓHIRDETÉSEK

POSTA

Szép tartós ondolást, hajvágást, ma-
nikűrt készít Szabó fodrász, str. Alexandri
10. Olcsó árak! 4554

ÁLLÁS

Az Erdélyi Magyarország terjesztésére ke-
resünk az ország minden városában és közsé-
gében megbízható ügyes egyéneket. Aján-
latot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Kifutó fiut azonnalra keres „Globus”
női confection, Nic. Jorga 5. 4551

Keresünk megbízható újságárust az
„Erdélyi Magyarország” terjesztésére Sacu-
siani községben. Ajánlatokat kérjük Nagy
Lajos tasnadi megbízotthoz leadni: Str.
Oituz no. 23. 4541

Szorgalmas szolid nő uri házhoz bejá-
rói állást keres. Str. Bucovina no. 9. 4551

Keresek Sacueniba bevezetett helyre
megbízható lapárusnőt, vagy férfit. Biztos
és állandó megélhetés. Cim: „Cultura”
könyvkereskedés Sacueni, jud. Bihor. 4552

VÉTEL-ELADÁS

Uj magánház eladó. Comandantului
rét str. Costa Foru 31. 4542

Eladó egy használt, üzemképes 10-es
MAV golyóscsapágyas vasramás cséplőgép,
továbbá egy CTU jelű 30/45 HP MAV ere-
detű magánjáró, alig használt, 14 légkörös
E gépek külön-külön is eladók. Megtekin-
thető: Glück Miksa Oradea, Str. Aurel Vlaicu
28. 4558

Szöllő 2 hold, 140 öl, beültetve 3 szo-
bás házzal, felerészben is eladó. Moldova-u.
57 sz. 4555

2 személyes horgolt ágyterítő eladó.
Cim a kiadóban. 4553

Makulatura újságpapír kapható nagy-
ban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruhá-
zában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

LAKAS

Központban keresek szoba, konyha,
előszobás lakást 2 tagu család részére. —
Ajánlatot árral „Május 1” jelűre a ki-
adóhivatalba. 4451

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu 5.
sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás,
konyhás, csinos lakás, toilleto, vízvezeték
bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul.
Reg. Ferdinand 13. 4302

KÜLÖNFÉLE

Torockói varrottasok, függönyök, ágy-
terítő, asztalterítő és párnák megrendelését
elfogadja Kelemen Irma, Coltesti (Torocko
szentgyörgy) posta Aiud. 4556

Purimi ünnepekre: Legszebb dióbél,
mandula, mogyoró, mák, vanília és déli gyümölcs
legolcsóbban vehető Balázs cégnél.
Str. Alexandri 34. 4557

Jömeneteli fűszerüzlet azonnal ki-
adó. Weisz, Anton Pan 2. 4553

PASZTOR-NYOMDA ORADEA
Telefon: 380.

6 oldal „ERDELYI MAGYARSÁG”
1936 március 7.